

Lublin, 8 kwietnia 2020 r.

RIO – II – 600/3/2020

Pani Zdzisława Bożena Deniszczuk

Wójt Gminy

Wierzbica -Osiedle

ul. Włodawska 1

22-150 Wierzbica

Szanowna Pani Wójt

W dniach od 10 stycznia do 12 lutego 2020 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Wierzbica. Protokół kontroli podpisano 25 lutego 2020 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze, co do których udzielono stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości wraz z wnioskami co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Nieopisanie – w polityce rachunkowości - systemu informatycznego oraz nieokreślenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji – str. 5 protokołu.

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości przez sporządzenie opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).

1.2. Prowadzenie ewidencji szczegółowej do niektórych kont inną techniką niż określona w polityce rachunkowości – str. 5 protokołu.

Księgi rachunkowe prowadzić w sposób określony przez kierownika jednostki w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

1.3. Nieujęcie – w księgach rachunkowych 2018 r. – wszystkich kosztów dotyczących tego roku (w wysokości 12.310,83 zł) – str. 6 protokołu.

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.4. Przypadki niezachowania systematyki zapisów – str. 6-8, 13, 16, 22, 83 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- a) wpłacone zabezpieczenie należytego wykonania umów, wniesione w formie pieniężnej przechowywać na wyodrębnionym rachunku bankowym i ewidencjonować wyłącznie w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na koncie 139 „Inne rachunki bankowe”,
- b) ewidencjonować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie etapy poprzedzające płatność dochodów i wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), w tym należności z tytułu opłat wnoszonych przez mieszkańców za wykonanie przyłączy kanalizacyjnych ujmować na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- c) odsetki od należności budżetowych ujmować w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału, w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału, zgodnie z przepisami § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w Załączniku Nr 3 do tego rozporządzenia.

1.5. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 240 „Pozostałe rozrachunki” – str. 8 protokołu.

Prowadzić ewidencję analityczną do konta 240 „Pozostałe rozrachunki w sposób zapewniający możliwość ustalenia stanu rozrachunków według poszczególnych tytułów oraz według kontrahentów, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.6. Nieterminowy zwrot zabezpieczeń należytego wykonania umów o zamówienia publiczne oraz ich zwrot bez odsetek wynikających z rachunku bankowego i rozliczenia kosztów prowadzenia rachunku, na którym kwoty te były przechowywane – str. 9-10 protokołu.

Wnoszone przez wykonawców zamówień publicznych w pieniądzu zabezpieczenie należytego wykonania umowy zwracać w terminach określonych w przepisach art. 151 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843) wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy; stosownie do przepisów art. 148 ust. 5 tej ustawy.

1.7. Prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych bez podziału na podgrupy i rodzaje – str. 10 protokołu.

Ewidencję analityczną do konta 011 „Środki trwałe” prowadzić w podziale na grupy, podgrupy i rodzaje środków trwałych, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r., poz. 1864), w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 2019 r. poz. 649 z późn. zm.).

1.8. Wykazanie – na koniec 2018 r. – na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” zaniżonego stanu należności oraz nieujawnienie tego w trakcie inwentaryzacji – str. 12-14 i 22 protokołu.

W księgach rachunkowych dokonywać zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na ostatni dzień każdego roku obrotowego przeprowadzać rzetelną inwentaryzację należności, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 tej ustawy.

1.9. Nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa wydatków z tytułu zakupu artykułów żywnościowych – str. 15, 85, 89 protokołu.

Wydatki z tytułu zakupu artykułów żywnościowych klasyfikować do § 4220 „Zakup środków żywności”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów wydatków i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącą Załącznik nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).

1.10. Dokonanie zapisu na koncie 139 „Inne rachunki bankowe” niezgodnie z księgowością banku – str. 18 protokołu.

Zapisów na koncie 139 „Inne rachunki bankowe” dokonywać na podstawie dokumentów bankowych, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.11. Prowadzenie ewidencji analitycznej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – w zakresie dochodów z tytułu podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych – w sposób uniemożliwiający wykazanie zaległości i nadpłat z tych tytułów w sprawozdaniu Rb-27S – str. 20 protokołu.

Ewidencję analityczną do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić w sposób umożliwiający sporządzenie sprawozdań budżetowych, stosownie do przepisów § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów Publicznych z 13 września 2017 r.

1.12. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości, polegające na:

- wykazaniu - w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do 30 września 2019 r. – zawyżonych kwot zaległości (w dz. 400 rozdz. 40002 § 0830 o 38.199,91 zł i w dz. 900 rozdz. 90001 § 0830 o 31.387,40 zł),
- wykazaniu – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N za III kwartał 2019 r. – zaniżonej kwoty należności (o 525.547,47 zł).

Niewyegzekwowanie - od kierownika jednostki obsługującej - sprawozdań Rb-Z za I kwartał 2019 r. jednostek oświatowych oraz przyjęcie sprawozdań tych jednostek (Rb-27S i Rb-28S za styczeń, luty i marzec 2019 r. oraz sprawozdań Rb-N za I kwartał 2019 r.) niezwierających daty ich sporządzenia – str. 20-23 protokołu.

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393 z późn. zm.).

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz.1773).

Egzekwować od kierownika jednostki obsługującej obowiązek przedkładania wszystkich jednostkowych sprawozdań obsługiwanych jednostek, wymaganych przepisami § 6 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

Sprawdzać formalną prawidłowość otrzymanych sprawozdań budżetowych i finansowych, zgodnie z przepisami § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej i § 10 ust. 6 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

1.13. Sfinansowanie – występującego w 2018 r. – deficytu budżetu gminy ze środków części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej w grudniu 2018 r. na styczeń 2019 r. – str. 22-23 protokołu.

Deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego finansować przychodami pochodzącymi ze źródeł, wskazanych w przepisach art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

1.14. Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2018 r. – zawyżonych skutków obniżenia górnych stawek i decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie umorzeń zaległości podatkowych w podatku od środków transportowych – str. 26-27, 29 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek oraz skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 9 i 11 lit. a w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, przy czym:

- przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych przyjmować prawidłowe wysokości górnych granic stawek kwotowych, ogłaszanych – w drodze obwieszczenia – na każdy rok podatkowy przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.),

- w kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” – w zakresie umorzeń zaległości podatkowych – wykazywać kwoty wynikające z decyzji w tej sprawie, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji ...”.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Przypadki niezachowania powszechności opodatkowania podatkiem rolnym i leśnym – str. 35, 36 protokołu.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem rolnym i leśnym, dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją geodezyjną, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 276 z późn. zm.).

Ustalić stan prawny gruntów wskazanych w protokole kontroli, a następnie opodatkować je należnym podatkiem rolnym i leśnym, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 w związku z art. 3a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) o podatku rolnym oraz art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 4 ust. 1 i 2, art. 32 ust. 1 i art. 74 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r. poz. 6 z późn. zm.).

2.1.2. Przypadki niesprawdzania/nieprawidłowego sprawdzania deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- zastosowanie ustawowego zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów i budynków gminnych, będących w posiadaniu gminnej instytucji kultury – mimo niezbrania materiału dowodowego, potwierdzającego istnienie przesłanek do jego zastosowania,
- wykazanie zarówno w deklaracji na podatek od nieruchomości jak i w deklaracji na podatek rolny tych samych gruntów – jako zwolnionych ustawowo z tych podatków,
- wykazanie w deklaracji na podatek od nieruchomości gruntów rolnych jako zwolnionych ustawowo,
- opodatkowanie gruntów podatkiem rolnym niezgodnie z ewidencją geodezyjną,
- przeniesienie obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych z właściciela na ich użytkownika – str. 36-43, 46 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub do uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do przepisów art. 274a § 2 cytowanej ustawy.

Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji gruntów, mając na uwadze przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U. z 2020 r. poz. 276 z późn.zm.).

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem rolnym, stosownie do przepisów art. 1 ustawy o podatku rolnym.

Szkoły publiczne, będące posiadaczami użytków rolnych, opodatkowywać podatkiem rolnym, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym. Jednostki te korzystają ze zwolnienia z tego podatku w zakresie gruntów zajętych na działalność oświatową na podstawie przepisów art. 12 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, w sytuacji gdy złożą wniosek o zwolnienie, a organ podatkowy udzieli zwolnienia na podstawie decyzji, stosownie do przepisów art. 13d ust. 1 tej ustawy, przy czym zwolnienie stosowane jest od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek (art. 13d ust. 3 ustawy). W przypadku gdy jednostka niełoży wniosku, zwolnienie z podatku rolnego nie może być zastosowane.

Podatkiem od środków transportowych opodatkowywać właściciela środka transportowego, stosownie do przepisów art. 9 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.3. Wykazanie – w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2019 r. Urzędu Gminy – jako ustawowo zwolnionych z tego podatku – gminnych gruntów i lokali, będących w posiadaniu gminnych jednostek organizacyjnych. Niewyegzekwowanie deklaracji na ten podatek od jednej jednostki – str. 37-41 protokołu.

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, przy czym w deklaracji tej nie wykazywać przedmiotów będących w posiadaniu innych podmiotów, mając na uwadze przepisy art. 7 ust. 1 pkt 15 w związku z art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Podatników, będących posiadaczami gminnych nieruchomości lub ich części, zwolnionych z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy, którzy nie wywiązali się z obowiązku złożenia deklaracji – wzywać do ich złożenia na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych

2.1.4. Niepobieranie odsetek od nieterminowo wnoszonych należności z tytułu opłat za wodę i odprowadzanie ścieków oraz z tytułu czynszu najmu i dzierżawy – str. 54, 57, 64 protokołu.

Od nieterminowo regulowanych należności cywilnoprawnych pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – odsetki ustawowe za opóźnienie, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

2.1.5. Niepodejmowanie skutecznych czynności mających na celu wyegzekwowanie zaległych należności z tytułu opłat za wodę, skutkujące przedawnieniem roszczeń z tego tytułu (w wysokości 4.325,26 zł) – str. 55-57 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności mające na celu wyegzekwowanie zaległych należności cywilnoprawnych, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2.1.6. Przypadki niewystawienia tytułów wykonawczych dłużnikom posiadającym zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 60 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami, w związku z przepisami art. 6 § 1 z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 tej ustawy.

2.1.7. Nieprzerachowanie wpłat z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi niepokrywającej należności głównej wraz z odsetkami za zwłokę – str. 61, 62 protokołu.

Dokonane wpłaty z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi rozliczać zgodnie z przepisami art. 55 § 2 i art. 62 § 1 i 1a oraz Ordynacji podatkowej w związku z art. 6q ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.).

Ponadto:

– opracować i przedstawić Radzie Gminy projekt uchwały zmieniającej uchwałę Nr XIV-60/2011 Rady Gminy Wierzbica z dnia 25 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Wierzbica, dostosowującej jej postanowienia do przepisów art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którymi rada jest uprawniona wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe niż określone w art. 7 ust. 1 tej ustawy oraz do jej przepisów art. 7 ust. 1 pkt 15, zgodnie z którymi grunty, budynki lub ich części, stanowiące własność gminy, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą lub będących w posiadaniu innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz pozostałych podmiotów, podlegają zwolnieniu z tego podatku – str. 33, 34, 40 protokołu,

- wyjaśnić, czy zaległości podatkowe oraz z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z lat 2013 - 2014 r. podatników, wskazanych w protokole kontroli, uległy przedawnieniu, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości i art. 70 § 1 i § 4 Ordynacji podatkowej w związku z art. 6q ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.) – str. 51-52, 60-61 protokołu.

2.1.8. Wskazywanie – w fakturach za najem lokali użytkowych – innego terminu płatności niż wynikający z zawartych umów oraz doręczanie ich bez potwierdzenia odbioru, przy terminie płatności ustalonym od daty ich otrzymania – str. 64, 65 protokołu.

W wystawianych najemcom fakturach wskazywać terminy płatności zgodnie z postanowieniami zawartych umów, a w przypadku ustalenia terminu płatności czynszu liczonego od daty otrzymania faktury – doręczać je za potwierdzeniem odbioru, w celu umożliwienia kontroli w zakresie terminowości wpłat, w związku z przepisami art. 669 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 z późn. zm) oraz art. 68 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn.zm.).

2.1.9. Niedokonanie waloryzacji czynszu najmu lokalu – str. 64-65 protokołu.

Dokonywać waloryzacji czynszu z tytułu najmu lokalu, zgodnie z postanowieniami zawartych umów, w związku z przepisami art. 659 § 1 Kodeksu cywilnego i art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Nieprawidłowe ustalenie wynagrodzenia za przepracowaną część miesiąca (zaniżono o kwotę 53,60 zł) – str. 71-72 protokołu.

Wynagrodzenie za przepracowaną część miesiąca, w związku z nawiązaniem lub rozwiązaniem stosunku pracy w jego trakcie, obliczać dzieląc miesięczną stawkę wynagrodzenia przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnożyć przez liczbę godzin nieobecności pracownika, a następnie tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmować od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc, zgodnie z przepisami § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 927).

Wyplacić niedopłaconą kwotę wynagrodzenia.

2.2.2. Nieprawidłowe ustalenie daty nabycia prawa do wyższej stawki dodatku za wieloletnią pracę – str. 72 protokołu.

Wyższą stawkę dodatku za wieloletnią pracę wypłacać w terminie wypłaty wynagrodzenia, począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym pracownik nabył prawo do wyższej stawki dodatku – jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca, bądź za dany miesiąc – jeżeli nabycie prawa do wyższej stawki dodatku nastąpiło pierwszego dnia miesiąca, zgodnie z przepisami § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.).

2.2.3. Nieprawidłowe ustalenie wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczenia nagród jubileuszowych, odprawy w związku z przejściem na rentę i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy oraz przyjęcie do obliczenia ekwiwalentów nieprawidłowo ustalonej ilości dni niewykorzystanego urlopu i niewłaściwego współczynnika, co skutkowało wypłaceniem ich w zaniżonych wysokościach. Nieterminowe wypłacanie tych świadczeń – str. 74-80 protokołu.

Wynagrodzenie będące podstawą obliczenia wysokości nagrody jubileuszowej, ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i odprawy w związku z przejściem na rentę, obliczać według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, stosownie do przepisów art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282), mając na uwadze przepisy § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. 1997 r. Nr 2 poz. 14 z późn. zm.).

Współczynnik służący do obliczenia ekwiwalentu za 1 dzień urlopu ustalać odrębnie w każdym roku kalendarzowym i stosować przy obliczaniu ekwiwalentu, do którego pracownik nabył prawo w ciągu tego roku kalendarzowego, stosownie do przepisów § 19 ust. 1 cytowanego wyżej rozporządzenia.

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy ustalać i wypłacać za – poprawnie ustaloną – liczbę dni niewykorzystanego przez pracownika urlopu, w związku z przepisami art. 171 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeksu pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040 z późn. zm.). Przy ustalaniu ilości dni niewykorzystanego urlopu w wymiarze proporcjonalnym, przyjmować kalendarzowy miesiąc pracy odpowiadający 1/12 wymiaru urlopu przysługującego pracownikowi na podstawie art. 154 § 1 i 2 Kodeksu pracy, zaokrąglając niepełny kalendarzowy miesiąc pracy w górę do pełnego miesiąca, stosownie do przepisów art. 155^{2a} § 1 i § 2 tej ustawy, a niepełny dzień urlopu zaokrąglając w górę do pełnego dnia, zgodnie z art. 155³ § 1 tej ustawy.

Nagrodę jubileuszową obliczać na podstawie wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu nabycia do niej prawa, a jeżeli dla pracownika samorządowego jest to

korzystniejsze – wynagrodzenia przysługującego mu w dniu jej wypłaty i wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika do niej prawa, stosownie do przepisów § 8 ust.1, 4 i 5 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, mając na uwadze przepisy § 8 ust. 7 tego rozporządzenia.

Jednorazową odprawę w związku z przejściem na emeryturę lub rentę oraz ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wypłacać w dniu ustania stosunku pracy, zgodnie z przepisami § 9 ust. 1 powołanego rozporządzenia w związku z art. 171 § 1 ustawy Kodeks Pracy.

Wypłacić pracownikom zaniżone kwoty wskazanych świadczeń.

2.2.4. Niewezwanie kierowników jednostek organizacyjnych, którzy w ustawowych terminach nie złożyli oświadczeń majątkowych, do ich złożenia – str. 81 protokołu.

W przypadku stwierdzenia niezłożenia przez kierowników jednostek organizacyjnych gminy oświadczeń majątkowych w ustawowych terminach - w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia niedotrzymania terminu – wzywać osobę, która nie złożyła oświadczenia do jego niezwłocznego złożenia, wyznaczając dodatkowy czternastodniowy termin, zgodnie z przepisami art. 24h ust. 5a ustawy o samorządzie gminnym.

2.2.5. Niewypłacenie radnym gminy diet za udział w posiedzeniu Komisji Rewizyjnej w maju 2019 r. (w łącznej kwocie 617,35 zł) – str. 82 protokołu.

Diety radnym wypłacać na zasadach ustalonych przez Radę Gminy, w związku z przepisami art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym.

2.2.6. Wypłacenie w 2018 r. wynagrodzenia wykonawcy usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych według stawki niezgodnej z zawartą umową (w zakresie pozostałych odpadów problemowych) – str. 87 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w wysokości wynikającej z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

2.2.7. Zawarcie – w dokumentacji postępowania na dostawę oleju opałowego:

- różniących się informacji w zakresie fakultatywnych przesłanek wykluczenia z postępowania,
- żądania - od wszystkich wykonawców - złożenia wraz z ofertą wszystkich dokumentów wskazanych przez zamawiającego dotyczących braku przesłanek wykluczenia z postępowania i na potwierdzenie warunków udziału w postępowaniu, w tym oświadczenia o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej,
- żądania – od wykonawców mających siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - dokumentów potwierdzających niepodleganie wykluczeniu z postępowania w zakresie szerszym niż od wykonawców krajowych – str. 93-95 protokołu.

Zapewnić zgodność treści ogłoszenia o zamówieniu i specyfikacji istotnych warunków zamówienia w tym w zakresie fakultatywnych podstaw wykluczenia, o których mowa art. 24 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych w związku z przepisami art. 24 ust. 6 tej ustawy. Zawarcie w dokumentacji postępowania różniących się informacji w tym zakresie uniemożliwia stwierdzenie, jakie w rzeczywistości warunki postępowania ustalił zamawiający, co może wprowadzać w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji prowadzić do naruszenia przepisów art. 7 ust. 1 powołanej ustawy.

Oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, żądać – na wezwanie – wyłącznie od wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 i 2 tej ustawy, mając na uwadze, że do oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wszyscy wykonawcy dołączają wyłącznie – aktualne na dzień składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu – oświadczenie w zakresie wskazanym przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zgodnie z art. 25a ust. 1 powołanej ustawy, a oświadczenie o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej, wykonawca przekazuje zamawiającemu w terminie 3 dni od zamieszczenia na stronie internetowej informacji dotyczących firm oraz adresów wykonawców, którzy złożyli oferty w terminie, stosownie do przepisów art. 24 ust. 11 i art. 86 ust. 5 tej ustawy.

Od wykonawców mających siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, żądać dokumentów wskazanych w przepisach § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1126), wyłącznie w sytuacji, jeżeli od wykonawców krajowych żądane są odpowiadające im dokumenty ujęte w przepisach § 5 pkt 2, 3 i 4 tego rozporządzenia, mając na uwadze przepisy art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Ponadto, w związku ze stwierdzeniem w trakcie kontroli, że roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.) na 2018 rok Rada Gminy Wierzbica przyjęła uchwałę z dnia 28 grudnia 2017 r., zwracam uwagę, że zgodnie z przepisami art. 5a ust. 1 tej ustawy, roczny program współpracy winien być uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu – str. 101 protokołu.

3. W zakresie gospodarki mieniem:

3.1. Niezamieszczanie – w wykazach nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę – informacji o zasadach aktualizacji opłat oraz terminów ich wnoszenia – str. 113 protokołu.

W wykazie nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę zamieszczać informacje o terminach wnoszenia opłat oraz zasadach ich aktualizacji, stosownie do przepisów art. 35 ust. 2 pkt 9 i 10 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 65 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pani, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Pani – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pani zobowiązana zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Pani tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Wierzbica